СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 115. Джерзі Сити, Н. Дж., понеділок, 18-го травня 1936. — VOL. XLIV. No. 115. Jersey City, N. J., Monday, May 18, 1936. THREE CENTS

ЗНОВ РАДЯТЬ НАД БЕЗРОБІТТЯМ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт, виїжджаючи під кінець тижня ловити на море рибу, забрав на свій яхт також голов „Воркс Прогрес Адміністрейшен" і „Поблик Воркс Адміністрейшен". Разом вони будуть нараджуватися, як би найкраще використати $1,425,000,000 що їх конґрес недавно на боротьбу з безробіттям.

ДОМАГАЮТЬСЯ СУСПІЛЬНОЇ ПОМОЧІ ДЛЯ ХВОРІЮЧИХ НА ЗУБИ.

НЮ ЙОРК. — Зїзд дентистів, на якому було присутних 6,300 делеґатів, ухвалив резолюцію, щоб домагатися від уряду суспільних дентистичних заведень, у яких вбогі люди могли би направляти свої зуби безплатно. Бо хвороба зубів є часто причиною багатьох інших хворіб, з якими боряться шпиталі, що вже нині їх оплачує держава.

ХОЧУТЬ БУДУВАТИ НОВІ ВОДНІ РЕЗЕРВУАРИ ДЛЯ НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК.—Посадник Ню Йорку Ля Ґвардія й інші члени оціночної комісії вибираються в околиці над рікою Делявар, де хочуть набути простори для нового збірника води. На ту ціль вони вже мають ухвалених $20,000,000.

ДЮПОНТ ДАЄ ПІДВИШКУ І ВАКАЦІЇ.

НЮ БРОНСВИК (Ню Джерзі).—Компанія Дюпонт де Немур оголосила, що з днем 1-го червня вона підносить усім своїм робітникам платню на десять відсотків, а всім робітникам, що працювали в неї рік або більше, дасть цього року два тижні платних вакацій.

СКРИТИЙ МАНЯК ОБСТРІЛЮЄ ВІЙСЬКОВИЙ БАЛЬОН.

СОНІВЕЙЛ (Каліфорнія). — Двома наворотами якийсь скритий осібняк обстрілював військового кермовика, що знаходився в повітрю 2,000 стіп високо. Його стріли були досить влучні, так, що дві кулі прошили збірники з ґазами, а вісім попали в околицю моторів. На щастя, випадку не було, але бальон мусів чимскорше опускатися вдолину. Думають, що справником мусів бути якийсь маняк. Одначе його не зловлено.

РИБА ПІДБИЛА ОКО, ЩЕ Й ДО ТОГО ВОЯКОВІ.

БУРЛІНГТОН (Вермонт). — Вістун Фенда вернувся до касарні з підбитом оком. Товариші настоювали, щоб він розказав, з ким бився. Та вістун мовчав. Вкінці розказав таку історію: Над берегом ріки, в баюрі, він здибав великого пструга, що пручався і хотів назад дістатися до ріки. Вістун хотів прийти йому „з помічю". Та пструг мабуть настрашився такої „помочі" й, підскочивши вгору, підбив воякові око.

БРАЗИЛІЯ ЗАВОДИТЬ ЦЕНЗУРУ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилия). — Бразилійський уряд порішив завести цензуру на всі відомости, що приходять зза границі до краю. До цього спонукали уряд ті неспокої, які панують нині в Бразилії, а які є наслідками комуністичної аґітації. Кілька місяців тому була навіть спроба з боку большевицьких елементів викликати революцію й повалити існуючий лад.

АРТИЗМ У ДУШІ ЦЕГЛЯРСЬКОГО ПОМІЧНИКА.

ДЕНВЕР (Колорадо). — Група мистців узнала на своїх зборах, що найкращим артистом-малярем у місті є О'Брайен. Порішили вшанувати його бенкетом. Колиж однак прийшлося писати до нього, то ніхто не знав, де він мешкає. Щойно одному репортерові вдалося його знайти. На велике зчудування всі побачили, що тим малярем є старенький дідусь, який ціле життя був цеглярським помічником при будовах. Гурток мистців рішив тим краще старенького маляря вшанувати. Колиж одначе надійшов час бенкету, старець не явився. Показалося, що... забули вислати йому запрошення. Знов почали його шукати і знов не могли знайти. Вкінці знайшли: він помер у шпиталі невідомим чоловіком. Та по собі він залишив багату мистецьку спадщину: чимало образів високої вартости.

ТЕЛЕВІЗІЯ ПЕРЕХОДИТЬ У ДРУГУ СТАДІЮ РОЗВОЮ.

ВАШИНГТОН. — Комісія знавців ствердила, що телевізія, себто можність бачити події на віддаль, з технічного боку осягнула велике удосконалення, так, що можна її вже примінювати в життю. Та тут поширення телевізії натрапляє на інші, біснесові трудноції: кошти передачі будуть значно вищі від радія, а також усякі театральні і фільмові підприємці будуть їх недопускати до передачі, бо це вбилоб цілком теперішні театральні підприємства. Крім того апарат для сприймання буде дуже дорогий і тому недоступний для широкої публики.

КОМСОМОЛЬЦІ РОЗБІГАЮТЬСЯ.

„Комсомольська Правда" друкує вістку секретаря куйбишівського краєвого комсомольськоїо комітету: В останнім часі буває часто в районах так: коли приїжджає новий, присланий з центра пропаґандист, комсомольці збираються його послухати. Але коли він починає свій реферат — усві розбігаються. І ось приїхав черговий пропаґандист і комсомольці знову розбіглися. Лиш один з комсомольців пересидів до кінця викладу. Пропаґандист похвалив цього єдиного слухача: „Молодчина! Іншим нудно, а ви інтересуєтеся". Слухач відповів: „Не інтересуюся. І мені було дуже нудно. Але ви на моїй шапці сидите".

РЕВІЗІЇ НА БУКОВИНІ.

Румунська поліція перевела недавно ревізію в К. Двірничука, Страчука, Веселого, Гуцуляка й Ілащука в Топоручі. Шукали зброї та „іредентистичних" книжок і ґазет. Забрали в Двірничука лише 5 примірників альманаху „Самостійности". Таж поліція перевела ревізію в українця Дм. Мителки в селі Ленцешті. Кілька днів пізніше перевели в цьомуж селі ревізію в Ів. Бучка. При ревізіях позабирали числа черновецької „Самостійности" та інші леґальні видання.

ЦВИНТАРИЩЕ МАМУТІВ.

Цвинтарище мамутів викрили в місцевости Нойкірх біля Бреслява. При порядкуванні річних ріняків знайшли наперед зуб мамута. Повідомлений про це бреслявський університет вислав на місце комісію, яка при дальшій праці добула цілі купи костей, що належали до мамутів. Згинуло в цьому місці ціле стадо цих велитенських звірів, очевидно кількасот тисяч літ тому, коли ще може й людей на світі не було. було.

ПОРОДИЛА ПЯТЕРО ДІТЕЙ.

В містечку Годос, у Семигороді, робітниця Марія Тінґур породила пятеро дітей: двох хлопців і три дівчинки. Всі діти живуть, але є ненормальні, хоч їхня матір зовсім здорова.

СКІЛЬКИ Є МОВ НА СВІТІ.

Досі фільольоґи ще не погодилися щодо того, скільки є на світі живих мов. Підрахувати їх не легко, тому, що багато з них такі зближені одна до одної, що деякі мовознавці не вважають їх за самостійні. Одна з останніх статистик подає число таких мов на 2,796. Найважніших мов є 860; з цього 48 припадає на Европу, 153 на Азію, 118 на Африку, 424 на Америку і 117 на океанські острови. Статистика стверджує, що скількість мов ступнево зменшується; пояснюється це тим, що деякі дрібні первісні народи приймають мови великих народів. Англійський мовознавець Вілямсон твердить, що з екзотичних мов щезає пересічно що року три і що в будуччині мови диких народів щезнуть зовсім.

КОЗАЦЬКІ ДИВІЗІЇ У ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ.

Приказом з дня 15. квітня ц. р. комісар Ворошилов перейменував 10. і 12. територіяльну дивізію кінноти та 4. і 6. дивізію кінноти на „10. козацьку терсько-ставропільську територіяльну дивізію", 12 терит. дивізію **кубанських козаків"**, „4. дивізію **козаків кубано-терську"** і 6. дивізію **донських козаків"**; у Донщині зорґанізують „13. терит. дивізію **донських козаків.** До цих дивізій приниматимуть рекрутів з цілої території округ Дону, Тереку, Кубані та Ставрополя з виїмком кавказьких верховинських племен, які служитимуть у **„спеціяльній бриґаді кінноти** верховинських народів". Від найближчої осени всі козацькі дивізії будуть мати окремі однострої.

ЗІМЛІВ НА ВИД ДОЛЯРІВ.

До одного більшого банку у Варшаві зголосився недавно Дмитро Рудницький, селянин із Волині, опікун сиріт по вояку американського леґіону, що згинув у світовій війні. Американський уряд признав тим сиротам ренту, що впродовж довгих літ наросла до суми 7,000 долярів. На вид грошей, які виплатив йому касієр, Рудницький зімлів. Він до останньої хвилини не вірив, що одержить гроші.

ПАМЯТНИКИ ГУЦУЛЬСЬКОГО БУДІВНИЦТВА.

Воєвідський уряд у Станиславові як консерваторська влада закваліфікував кілька будинків у гуцульському стилі до ґрупи памяток, що підлягають законній охороні. Між іншим стверджено памяткову вартість філіяльної церкви з 18 століття в Татарові, як характеристичний тип деревного будівництва, разом з дзвіницею, огорожею та фіґурою Богоматери. Памятковою признано теж стару церкву з 18 ст., з дзвіницею в Микуличині. Всіх памяткових будівель не вільно переробляти без дозволу компетентної влади.

ПЕРЕДВОЄННІ НАСТРОЇ В МОСКВІ.

„Соц. Вестнік" довідується з Москви, що по містах, головним чином між робітниками та урядовцями, в останніх часах поширилися передвоєнні настрої. Вже не кажуть „якщо буде війна", але „коли буде війна".

У звязку з тим сподіваються реформ конституції. Передусім військові вважають такі реформи за конечні. Кажуть, що робітники та селяни будуть тоді боронити край, коли матимуть права вільних громадян. Тому реформа конституції є, на їх думку, конечна.

Інакше думають чекісти з ГПУ. Саме тому, — кажуть вони — що війна тепер легко можлива, треба притиснути поліційну шрубу. — Сталін мовчить і ще не висказався ні за, ні проти.

Інші настрої серед молоді. Їй подобаються боєвики; таких боєвиків серед теперішніх комуністів вона не знаходить. Тому їй подобаються ґрупи та люди, яких теперішня влада переслідує, але які не бояться дальше боротись.

ХОЧЕ ВТЯГНУТИ АМЕРИКУ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

Премієр Болдвин каже, що Ліґа Націй мусить бути переорґанізована в такий спосіб, щоб до неї могли вступити Злучені Держави, а далі Німеччина і Японія. Інакше вона буде безсильним тілом.

ҐЕНЕРАЛ ХОТІВ ЗАМІТАТИ ВУЛИЦЮ.

Недавно проголосив віденський суд присуд у процесі 30 австрійських соціялістів, обвинувачених за головну зраду. У звязку з цим присудом австрійські соціялісти видали летючку, яку розкидали масово по всіх вулицях Відня не виключаючи навіть судового будинку. В таких разах австрійська поліція спроваджує примусово більше відомих соціялістів і змушує їх замітати засипані летючками вулиці.

Так було й цим разом. М. і. такий наказ отримав теж бувший президент долішньо - австрійського сойму ґен. Кернер, що — як відомо — підчас світової війни був шефом ґенерального штабу австрійської армії, що боролася над Ізонцо. Ґенерал заявив поліції, що до такої праці мусить відповідно вбратися. І дійсно, вложив ґенеральський однострій, припняв шаблю, всі ордери, медалі й хрести, після чого зголосився до поліції, щоб визначила йому вулицю до замітання.

Комісар здурнів у такій ситуації. Він потелефонував до своїх наставників і звідти прийшов наказ ґенерала відпустити до дому.

КРАДІЖ РАДУ.

В копальні уранової руди в Яхимові (Йоахімсталь) в Чехії викрили велику крадіж раду, що тревала систематично вісім літ. Украли разом 260 міліґрамів раду міліонової вартости. Довголітнє слідство навело на слід злодія, коли продавав препарат раду як посередник одного копальняного урядовця. Його арештували разом з трьома робітниками, що посередничили в продажі краденого раду. При арештованих знайшли чотири міліґрами раду великої вартости.

РАДІО КЕРМУЄ ЗБРОЄЮ.

Одна англійська фабрика зброї випробовує новий тип скорострілу, що стріляє без людської обслуги, кермований здалека радієвими хвилями. Він може обертатися на повних 180 ступнів. Скоростріл є сильно опанцирений, так, що видержує навіть удари менших артилерійських стрілен.

ІСТОРИЧНА ЗНАХІДКА.

Мешканець села Коханівка на Кремянеччині, Андрій Кошак, викопав на свойому городі горщок з грішми. В горшку було 108 срібних монет іще з 17. століття. Знайдені гроші забрали до музею.

З НЕНАВИСТИ ДО ГІТЛЕРА.

В лондонськім кабінеті воскових фіґур трапилася підчас Великодня така подія: Якийсь німець у приступі шалу кинувся з ножем на статую, що представляла канцлера Гітлера, й заки його обезвладнили, він зовсім її знищив.

НОВЕ ЗАМІШАННЯ В ПОЛЬЩІ

ВАРШАВА (Польща). — Міністерська криза, про яку ходили віддавна слухи, стала наявною, коли подався до димісії премієр Марян Косцялковський враз з цілим кабінетом, а президент держави це уступлення приняв. Новим премієром став ґенерал д-р Славой Складковский. Він уже сформував новий кабінет міністрів. У тім кабінеті займає Косцялковский місце міністра суспільної опіки.

Міністерська зміна означає, що військо бере в Польщі далі верх. Диктаторами стануть тепер ґенерали, що були найближчими співробітниками Пілсудського. Ґенерал Складковський вважається правою рукою ґенерального інспектора армії, ґенерала Ридз Смиґлого, властивого диктатора Польщі. Косцялковського повалили фашисти з партії Пілсудського. Кажуть, що новий президент міністрів поведе гостру боротьбу проти комуністів і тих, що є проти уряду, себто, коли мова про поляків, в першу чергу проти — ендеків.

ПОЛЬЩА В РУКАХ ВІЙСЬКОВОЇ ДИКТАТУРИ.

ВАРШАВА. — Вже з донесень Польської Аґенції Телеґрафічної виходить, що Польща, згідно з бажанням Пілсудського, перемінюється звільна у військову державу. Це вже ясно, що тепер рішальним чинником у польській політиці буде: армія. Встановлення ґенеральної інспектури з новими повновластями означає цілком новий період, бо скріпие законно становище армії, яка має тепер змогу заважувати на державних справах. Це видно теж і по тім, що тепер воєнний міністер буде підпорядкований інспектурі, та що уряд буде мусити приймати те все, що йому подиктує ґенеральний інспектор в справах оборони краю. Польські часописи потішають себе тим, що поляки це нарід „жолнєрскі" й тому така військова диктатура є свого роду для них природнім явищем.

ПРИЧИНОК ДО ІСТОРІЇ „УГОДИ".

ДРОГОБИЧ (Галичина). — Староство в Дрогобичі не дозволило Кружкові Рідної Школи перевести збірку на „писанку" для Р. Ш. По відкликах від того зарядження прийшло вкінці зізволення на збірку, але аж по Великодних Святах.

НОВИЙ ОПРИШОК НА ЗАКАРПАТТІ.

УЖГОРОД (Закарпаття). — По верховині розповідають фантастичні вісти про нового опришка, на якого голову влада назначила нагороду в сумі 5,000 кч. Є ним Юрко Клевець, побратим убитого минулого року опришка Лепея. Населення зве його „чорним хлопцем" та співчуває з ним як „народнім местником", що „мститься на жидах і чехах".

УКРАЇНСЬКЕ ШОВКІВНИЦТВО.

ЛЬВІВ. — У Галичині є вже коло 200 господарств, що займаються годівлею шовкільника. В Самборі є кооператива „Шовк", що виробляє шовк із доставлюваних їй коконів. Шовк є доброї якости, а з першої партії шовку вироблено церковні фелони з прекрасними українськими гафтами до української греко-кат. церкви в Самборі та до монастиря в Лаврові.

ХОТІВ БИ ЖИТИ ЗІ ВСІМИ В ЗГОДІ.

ПАРИЖ. — Леон Блюм, що обійме керму в новім французькім кабінеті, каже, що Франція бажає тільки одного: жити в спокою, і то зі всіми державами. Тому завданням нового соціялістичного уряду буде дійти до порозуміння з Німеччиною й Італією, себто з націстами і фашистами, а далі зі Злученими Державами, що не є добрі на Францію за те, що вона відмовилася сплачувати довги. Блюм думає, що щодо довгів, то прийде цілком певно до згоди.

СОВЄТИ БОЯТЬСЯ ВІЙНИ З ЯПОНІЄЮ.

ЛОНДОН. — Совєти не допускають до порозуміння в справі зброєння на морі. Спершу поставили вимогу, що вони тепер приймуть умову щодо обмеження зброєння, якщо ту умову підпише теж і Німеччина. Тепер цей арґумент упав, бо Німеччина не робить тут ніяких перешкод. Тому Совєти піднесли другий арґумент. Не може бути для них обмеження зброєння на морі на Далекім Сході, хіба що дійдуть щодо цього до порозуміння з Японією.

ЗДАЛЕКА ВІД ЦЕРКОВНИХ СПРАВ.

БЕРЛІН. — Всім високим націстичним урядовцям заказано приймати урядові становища в церковних чи релігійних установах. З того протестанти заключають, що націсти зачинають відноситися до церкви байдужно та вважають, що шкода часу на боротьбу з церквою, щоб перемінити її на патріотичну інституцію. Тепер для націстів стає партія — церквою і релігією.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee.
Entered as 2nd Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on Carch 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for nailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩОСЬ ЗА НІЩО

З нагоди тижня забезпечення, який влаштували великі американські асекураційні приприємства, говорять кождого дня преріжні промови, і, як звичайно, в тих промовах, попри всяке балакунство, трапляється теж здорова та важна думка.

Між такі промови зачислити треба радіову промову одного повітового урядника з Лонг Айленд, виголошену минулого вівтірка.

Він пригадував передовсім своїм слухачам, що забезпечення, яке не дає повної певности забезпеченому, що на означений у полісі випадок він дістане обіцяну запомогу, не є властиво забезпеченням. Щоби бути справжнім забезпеченням, забезпечення мусить спиратися на докладні обчислення актуаріїв, знавців асекураційних обчислень. Іншими словами, вкладок не можна установляти собі добровільно, бо так просто бажається, але треба встановляти їх на основі докладних обчислень. Від висоти вкладки залежить висота забезпечення, від висоти забезпечення — вкладка.

Це важна справа головно тому, бо це, що зле побудована асекураційна організація не поставила досить високої вкладки або установила зависоку допомогу, не покажеться відразу, а доперва по довшім часі. Через те й трапляються організації, які установляють низенькі вкладки якраз тому, бо покладаються на те, що люди цеї справи не розуміють, та що заки вони оглянуться, організація назбирає багато членів.

Говорив далі цей бесідник, що якраз у нинішніх часах люди часто забувають про такі справи, бо нині ведуть у краю преріжні агітації, з яких немовби то виходило, що в світі можна дістати щось за дурно. Між ці агітації бесідник зачислив плян д-ра Тавнсенда про пенсії на старі роки. З того, що при тому пляні ті, що мали з нього користати, не мали би самі зо своєї кишені видавати гроша, виробляється переконання, що можна справді дістати щось за ніщо. Отже при пляні Тавнсенда нема теж такого. Правда, пенсіоністи не мали би платити на свої асекурації ніякої рати, але пенсії для них мали би прийти їм з державного скарбу, а гроші в скарбі бусіли би знайтися з оплат інших людей. Отже й тут нема роздавання нічого даром, а тільки роздавання одним людям пенсій, зложених для них іншими людьми.

Значить, у світі нема нічого даром. За все треба заплатити. Чи розумно, чи нерозумно; чи явнославно, чи скрито й потаємно, але треба заплатити. Сказано було на написах у старинних римських трахтирах: „Нині все за гроші, завтра буде за дармо!" Відомо, кождого дня було нині, завтра все було далеко в будуччині.

ЖИТТЯ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ

Тяжкий стан наших земель, що стогнуть під чоботами чотирьох наїзників, викликав серед українського народу реакцію, оборону, у формі революційного руху. З черги революційна боротьба потягає за собою багато жертв. Не будемо на тому місці дискутувати про доцільність цього руху, ні доказувати, що національне визволення не може обійтися без жертв. Хочемо тільки підкреслити, що жертви є, і то жертви, що рекрутуються зпоміж нашої найдейнішої молоді.

З Великої України дістаємо жахливі відомости про те, як большевицька влада виселює сотки тисяч наших свідоміших одиниць на Сибір. Продираються також відомости, що сотки нашої молоді Ґ.П.У. винищує у своїх підземеллях. Однак точних чисел тих жертв, з огляду на строгу большевицьку цензуру, нині неможливо розкрити.

Зате маємо точніші дані про те, що діється з нашими політичними вязнями на західньо-українських землях. Їх є сотки, а навіть тисячі, і всі вони є розкинені по ріжних тюрмах Польщі. Життя їх дуже понуре і тяжке, так, що нераз мороз проймає душу, читаючи описи їх терпінь. Один з тих вязнів, що його влада враз з іншими товаришами недолі запроторила у тюрму в Ґрудзьондзу, описує своє перебування там так:

„Як тільки ми вступили в тюремні пороги, ключники привитали нас грубою, простацькою лайкою. Українська мова, якою ми їм відповідали на їх запити, викликувала у них садистичну лють, серед якої вони обкидали багном кождий куток нашої душі, лаючи матір, Бога, наші національні почування і т. д. Після слів вже йшли шикани, зачіпки і фізичні зневаги. За малі зломання тюремних приписів карають строгими карами, саджають до карцеру, нераз полученого з темницею. Щоб морально дошкулити політичним вязням, їх розлучено й розсаджено поміж звичайних злочинців. Що таке товариство злочинців, може уявити собі лиш той, що сам мав колись нагоду бути серед них. Злочинець на волі не дуже то миле товариство. У тюрмі, знудженій тюремним безділлям, згоднілий, сквашений, він обертається в немилосерну звірюку, позбавлену всіх людських почувань. Немов щоби пімститися за те, що його посадили під ключ, він дошкулює всіми способами політичному вязневі, придумуючи нераз до цього дієвольскі штучки.

„Книжок не позволяють. Також не дозволені ніякі українські часописи. Лиш у деяких випадках допускають польський часопис. Також обмежили писання листів. Щойно після шістьох місяців дозволили нам написати латинкою короткого листа до рідні. Тепер уже позволяють на такий короткий лист що місяця.

„Харч дуже нужденний. Рано пів літри житньої кави з одною кісткою цукру. Що другий день жур: вода з оцтом і праженою мукою. Також рано одержується трохи менше як пів кільограма хліба на цілий день. На обід дають так звану „зупу", з фасолі, гороху, ячменю, капусти, або картопель. Раз на тиждень тісто з сосом з крови, на згадку якого находить обридження, а також раз на тиждень оселедець, а в неділю кусок мяса. На вечерю те саме що на обід, тільки у меншій скількості. Санітарні відносини тяжкі, лікарської помочі майже ніякої".

Більшість політичних вязнів приймає ці життєві удари мужно, без нарікань. Вони знають, що в боротьбі мусять падати жертви, і що без тих жертв не можлива ніяка боротьба. Те, що до них належало, вони сповнили з повною посвятою себе самих. Одначе суспільність, за яку вони ці жертви принесли, повинна також зробити те, що до неї належить, і тим національним мученикам повинна прийти з поміччю. Ця поміч не тільки облекшить їх фізичні терпіння, але також скріпить їх моральне, бо вона буде доказом, що ми про них не забуваємо і що оцінюємо їх посвяту.

„НАША ДУМА, НАША ПІСНЯ"...

(Величавий конкурс хорів у Перемишлі).

Від віків гомонить-бренить оця українська пісня. На розлогих степах Наддніпрянщини, на стрімких шпилях Карпат, на рівній площині Поділля й Волині, на болотнистих просторах Полісся. Гомонить, як вияв побіди і тревоги, як вияв радости і смутку... Гомоніла колись та пісня на турецьких ґалерах і йшла в змагання з шумом бурхливого моря. Гомоніла та пісня в сибірських підземелях копалень і там заглушували її удари молотів. Гомоніла та пісня по тюремних келіях і так губилася в грубих мурах, заглушав її брязкіт ключів. Гомоніла колись та пісня на Софійській площі й неслась на українські землі, радісним гомоном відбиваючись у всіх серцях...

Гомоніла та пісня і в Перемишлі. Тонами могутніми неслася з лунким Сяном срібнолентним, обнімалася з гомінким подувом старих крилатих замкових дерев...

Ота рідна, величня, могутня українська пісня!...

Це Філія „Просвіти" при співучасти „Вищого Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка" в Перемишлі улаштувала в неділю, 29. березня ц. р., величний конкурс просвітянських хорів. До змагань станули **15 місцевостей з 19-ма хорами.** Гідне уваги, що конкурс попередила праця народних робітників у напрямі модерного приготування, так, щоби поодинокі хорові точки випали на належному мистецькому рівні. Ініціятором уладження конкурсу був д-р М. Хробак, голова Філії. Ще у вересні минулого року кинув він думку на уладження конкурсу. Зараз взялися до праці. Від вересня до грудня уладжено низку викладів для провідників сільських хорів. Виклади відбувалися що пятниці по 2 години. Безкорисно своєю працею в цьому напрямі віддали: д-р Василь Витвицький, директор В. Муз. Інституту, що мав 15 викладів, і проф. Марія Данилевич, що виголосила 1 виклад. Для курсантів Музичний Інститут уладив у власнім льокалі концерт, у якого програму ввійшли твори Бетовена і Людкевича. Концерт мав на місці показати курсантам інструментальну музику. Треба підкреслити, що це зовсім правильний підхід до справи. Так приготовані курсанти могли вже від грудня дати фахову працю по своїх селах. Почалася горячкова робота, в кожній читальні завирувало.

Врешті прийшов нетерпеливо ожиданий день конкурсу. Вже від раннього ранку стали напливати маси народу з усіх сторін Перемищини. Сотки людей, що прийшли пізніше, не могли вже ніяк на салю вміститись і багато з жалем мусіли відійти. Від год. 12—12:30 через сцену Народнього Дому пересунулися біля пятьсот співачок і співаків. Усіми хорами **диригували селянські сили,** а хором з Перекопаного — дівчина. У співаків слідно велику здисциплінованість і свідомість: всі співаки і співачки виступали в народних строях. Виступали хори з Бушковичок, Германович, Гороховець (3 хори: чоловічий, жіночий і дитячий), Корманич, Коровник (чоловічий), Кусенич, Мацькович, Медики, Ніжанкович (міш. і чол.), Оріховець, Перекопаної, Пикулич, Рожубович, Селиск і Якманич (міш. і чол.) У всіх хорів видно високий рівень, музикальність хористів появляється вповні. Оціночна комісія в складі д-ра В. Витвицького, д-ра М. Хробака, проф. М. Данилевич, проф. І. Нагребецької, проф. Ол. Красіцького, проф. П. Волянського і мґ-ра Ю. Костюка (в тім 4 членів Союза Українських Професійних Музиків) пішла на нараду. Публика з зацікавленням очікувала на вислід. Врешті по довгій нараді на сцені заявились: предсідник д-р Витвицький, д-р Хробак, голова Філії і полк. Красіцький. В часі великого напруження предсідник подав вислід: **хори з Медики і з Пикулич здобули перші місця** і в нагороду отримали збірки нот. Крім цього ті два хори, тому, що здобули однакову скількість пунктів, будуть змагатися ще раз за перехідну нагороду (це гарна статуетка — переможець —, з написом на металевій плитці: „Найкращому хорові Філія „Просвіти" в Перемишлі", на другій буде назва місцевости і рік нагородження). Рішення було слушне, бо інакше була би кривда одному або другому хорові. Крім цього на власність визначено отсі нагороди: збірки нот Леонтовича і Кошиця, Альманах УСС, образ „Крути" і дві грошеві нагороди на купно нот: 10 і 5 зл. Друге місце здобули Нижанковичі, третє Гороховці (міш. хор), четверте Ясманичі, пяте Оріхівці і шесте Мацьковичі. Крім цього на внесок предсідника ухвалено видати всім хорам грамоти участи в змаганнях у 1936 році.

Нагороди уфундували: Філія „Просвіти", „Віра" й „Українська Щадниця".

Останній фестиваль хорів Перемищини виказав черговий раз велику співацьку культуру українського народу. Українців можна перемогти гарматами, крісами і штиками, але перемогти духово не потрапить ніякий народ у світі! Хто чув останній могутній спів молодих українок і українців, хто любувався милозвучним співом дитячого хору з Гороховець, той радісно закличе за Ґенієм:

Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине!

Вона не загине, вона буде і далі гомоніти по українських розлогих полях. Вона сталить ме серця. Та дума, та пісня українська, вона прогомонить ще побідним, „акордним звуком хорів".

Перемищина багато причинилась до того, щоби пісня „не вмерла, не загинула". Людям праці треба щиро побажати найкращих успіхів.—(„Наш Прапор").

Ст. Федочинський.

У суді.

— Чи обвинувачений був уже коли караний?

— Так, прошу пана судді. Тому два роки за це, що я купався у недозволеному місці.

— А відтоді?

— Відтоді я вже більше не купався.

П. Р.

ЛІПША МОЛОДА, ЧИ БАГАТА?

(Оповідання).

(3)

— Чого вам таїтися? — сказав Павук. — Вже хочете знайти собі якусь. Я мав би для вас одну.

Звернувшися до Глодяка, садівник додав:

— І для вас. Бог не даром звів нас на цій широкій дорозі.

Оба господарі зупинилися. Станули на середині дороги так, що садівник стояв між ними. Перший промовив Глодяк:

— Як мені нарадите яку гідну, то ще куплю сливок.

— Сім за крайцара, — відповів Павук. — Та пораджу вам даром. Чи ви чули що коли про Духнича?

— Я чув, що якийсь Духнич є в Когутині, зараз за Недайковом, — сказав Костира.

— Кажуть, що то найбільший богач між хлопами в повіті.

— І я чув про такого, — додав Глодяк.

— Отже бачите, — сказав садівник. — Ви оба знаєте, що такий є і що він найбільший в повіті богач. Та ви оба мабуть не знаєте того, що його донька найбільша в повіті богачка і ще не заручена. Вона велика богачка, бо вона одинока дитина Духнича.

— А то раз! — вихопилося Глодякові.

— Що раз, то раз! — додав Павук. — Вона саме для вас, бо, як чуєте, має гроші. Грубі гроші!

— Хтож має мати гроші, як не така! — замітив Костира.

— Коби лиш те! — садівник розказував далі. — Вона і для вас була би добра, Костиро, бо вона молода. Двацять років без тринацяти місяців. Знаю дуже добре, бо тоді, коли вона вродилася, я перший раз став наймати сади. Першим садом, який я наймив, був сад її батька. Тоді вона вродилася.

— То саме така, яку я хотів би мати! — сказав Глодяк.

— Ви? — спитав Костира. — Ви хочете оженитися з такою дитиною? Чи не казали ви лиш перед хвилиною, що з молодою небезпечно женитися?

— Я сказав, що мусить бути богата. Тим я ще не сказав, що вона мусить бути стара. Не вона винна, що троха пізніше вродилася. Як молода ще й гроші має, то це не таке велике нещастя. З такої причини богачці не дам гарбуза.

Садівник поклав одну руку на рамя Глодяка, другу на рамя Костири і сказав:

— Хіба будете жеребувати, хто перший піде до неї, бо обом нараз годі! Дівки не розріжеш на двоє, як яблоко, щоби її поділити порівно між двох. І не можна сказати: „Ти маєш частину з зернятами, ти частину з червоним личком. Такої штуки з дівчиною ніхто не втне.

І між хлопами нема такого звичаю, який був у старих лицарів, — додав Костира, — що як два напосілися на одну, то один одного мусів зарубати або заколоти на смерть.

— У старих лицарів таке не бувало, — садівник заперечив. — Таке бувало у молодих. Тут до того не прийде, бож ви не молоді когутики. Полишіть це дівчині. Вона сама скаже, котрий їй любіший. Той лишиться, другий піде далі шукати свого щастя.

— А може вона вже має якого? — замітив Глодяк.

— Не має жадного! — впевняв Павук. — Якось то... тому три дні я балакав з Духничем, її батьком. Він сказав: „Мою доньку, дам тільки за здорового та статочного богача. Молодики і бідаки нехай не приступають, до моеї дитини. Саме того, що моя дитина богачка, бідакові не дам її. Богаті люди повинні пильнуватися, щоби не збідніли і щоби їх діти не зійшли на бідаків".

— Не можна сказати, щоби той Духнич був дурний хлоп, — сказав Костира. — В його словах багато правди.

— Як правда те, що Павук про Духнича каже, то ми мабуть би зачати від його доньки, — Глодяк промовив до Костири. — Я готов перший заризикувати гарбуза. Не велике буде нещастя, як дістану його.

Балакаючи, всі три вже підійшли до села Недайкова. Садівник зупинився коло третої хатчини і сказав:

— Ось тут я мешкаю. Кажеться, що я про Духнича і про його доньку збрехав, то, вертаючися відтам, можете мою хатчину спалити. До суду за те не подам вас.

— А як буде що з того, — сказав Костира, — то чи я буду женитися, чи Глодяк, ви будете дружбою.

— Не хто інший, як лиш ви, — доповів Глодяк.

— Дай Боже щастя... одному з вас. Бо оба одної це возьмете. Може на дорогу ще покріпитеся сливками? До Когутина ще досить далеко. Пять за крайцара. Не хочете? Вже досить маєте? То з Богом! А йдучи назад, прийдіть до мене розказати, як скінчилося.

Оба вдівці пішли далі. Садівник ще хвилю стояв коло своєї хати. Дивився за ними і підсміхався. Недайків оба пройшли мовчки. Мовчки ішли далі до Когутина. Кождий в своїй голові кував якийсь воєнний плян проти другого. Кождий з них хотів бути у Духнича перший, бо не сумнівався, що тот прийде перший, той дістане ту молоденьку богачку. Жаден з них не хотів зачинати балачки про дівчата. Костира зачав балакати про погоду. Казав, що коли така спека, то не таке ще нині за дощ. Глодяк став нарікати, що вже відпарив собі одну пяту. Впевняв Костиру, що, пускаючися в дорогу, ліпше взяти троха завільні чоботи, як затісні. Хто не має нагнітків, той сам не знає, який він щасливий.

Костира розказував, які в спеку повинні бути онучки. Коли так балакали про ті онучки, Глодяк показав рукою на камінь за придорожним ровом, кажучи:

— Тут вже зачинаються поля Когутина.

Розмова про чоботи і онучки урвалася і перейшла в розмову про Духнича і його доньку.

— Мусимо нарадитися, як і що нам робити, — сказав Глодяк. — Як зачнемо незручно і по дурному, то оба відійдемо від неї з гарбузами. Як, гадаєте, зачинати?

Костира не зараз відповів. Він сам знав, що як оба зачнуть по дурному, то жаден з них тої богачки не дістане. Він волів би, щоби зачав Глодяк, щоби зачав по дурному, і щоби відійшов з гарбузом. Тільки була небезпека, що як Глодяк піде перший і зачне розумно, то другому вже нічого буде пхатися до дівчини. Така небезпека грозила також Глодякові, як би Костира пішов перший.

— Як зробимо, щоби знати, хто з нас перший піде пробувати щастя? — спитав Глодяк.

Костира почіхався за вухом, подумав троха і рукою сягнув до кишені. Витягнув срібного гульдена. По однім боці був двоголовий орел, по другім боці голова австрійського цісаря Франц Йосифа. Показуючи гульдена Глодякові, сказав:

— Я орел, ви цісар. Або навпаки. Ви орел, цісар я. Кину гульдена догори. Як гульден впаде на землю, то перший піде до дівки той, хто буде обернений догори. Хто буде лежати обернений до землі, той нехай зажде в корчмі... Отже... хочете бути орлом, чи цісарем?

— Хібаж я знаю, що вибрати? — відповів Глодяк. — Треба би знати спосіб, який сказав би нам, хто з нас повинен би бути орлом, хто цісаром.

Вибирати Глодяк не хотів, бо не знав, чи вибере добре. Рдаили, радили і врадили, що нині підуть до Духнича оба вкупі, тільки на обзорини, не виявляючи, пощо прийшли. Зповнившися, що аж як вийдуть від Духнича, врадять, як їм дальше поводитися.

— Може побачимо, або почуємо щось таке, що котромусь з нас, або й обом відхочеться брати дівку? — сказав Костира. — Хіба вже би нам обом сподобалася, то побалакаємо, як вернемося до Замулина.

Глодяк сказав, що так буде найліпше. Змовившися так, кождий з них погадав:

— Не буду я з тобою балакати. Як дівка гідна, то я ще нині вернуся до Духнича і дібю торгу... Або таки зараз, як ти будеш балакати з дівкою, я моргну на її батька і відтягнувши його на біж скажу кому, чого я прийшов.

Оба йшли попри когутинські сіножати. То був час, коли люди робили отаву. На сіножати, що тяглася аж до великої хати з кількома господарськими будинками, згортали отаву в копиці. Між робітниками було пару молодих, гарних і жвавих дівчат.

— Це мабуть сіножать Духнича, — замітив Костира. — Між тими дівчатами буде його донька.

— То хіба та білява, — сказав Глодяк, — бо її коса така гарна.

— А я гадаю, що тота чорна, — заперечив Костира, — бо має сорочку з купного полотна і найкраще вишивану. Так сміливо кидає очима хіба лиш донька такого богача, як Духнич.

— Може ні одна, ні друга. Може тота трета, що там стоїть і дивиться, як інші роблять. Богачка, донька самого господаря, не потребує гарувати, як наймити.

— А може тота кругленька, жваванька, що так живо бігає? Може то вже в крови Духничів таке, що вони в роботі перші? Інакше були би не прийшли до таких маєтків.

Коли так не могли рішитися, котра то з тих дівчат є донькою багатого Духнича, Костира сказав:

— Може це дівчатко, що сидить там у візку, скаже нам.

(Кінець буде)

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Асторія, Н. И. — В звіті з коляди має бути: М. Михлів $1.

Н. П., Ню Йорк, Н. И. — Ми не можемо окремо проголошувати однодолярових жертв, бо це забирає надто багато місця в ґазеті, коли за кожною такою дрібною жертвою приходиться оголошувати і місцевість і імя та ціль. Тому ждемо, аж таких жертв більше призбирається. Найкраще висилати такі жертви спільно, в збірці.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

РЕЛІҐІЙНА ТЕРПИМІСТЬ.

Ґубернатор стейту Месечусетс підписав оноді скасування розпоряду, на основі котрого прогнано з Месечусетса Роджера Вилиємса.

Роджера Вилиємса вигнано з Месечусетса за релігійний радикалізм, за релігійну неправовірність.

Прихильні ґубернаторові ґазети кричать з того приводу: мовляв, диви, яка релігійна терпимість панує в Месечусетсі: ґубернатор одним почерком пера скасував декрет, що проганяв людину з краю за релігійну неправовірність. Новинкарські союзи підхопили новинку й післали її далеко поза Месечусетс, немовби хотіли сказати: дивіться, люди, які ми релігійно терпимі. Беріть собі з нас приклад.

ЧИ СПРАВДІ?

Справжня вартість цього факту вирине на верх допера по докладнім розгляді всіх фактів події.

Наперед, що це за Роджер Вилиємс? Потім, що це за декрет? Коли це було? Хто його видав?

Показується, що Роджер Вилиємс це був релігійний радикал, себто людина, що не приймала віри, яка признавалася православною, себто загальною в Месечусетсі. Відомо, нині Месечусетс ніякої віри православною, себто загальною, не признає. Це мусіло бути інакше. Отже це було ще в 17-тім віці. Тоді ще стейту Месечусетс не було. Тоді ще не було ніяких стейтів. Не було ще й Злучених Держав, бо вони повстали аж у другій половині 18-го століття. Месечусетс був ще англійською кольонією, а правив нею ґубернатор, установлений англійським королем. Декрет проти Роджера Вилиємса видано в 1635-тім році, себто понад триста літ тому. Цим декретом вигнано його з кольонії, що тоді було великою карою, бо вигнанням у дикі пустарі, де бушували ворожі білим кольоністам червоношкірі індіяни.

Отже стейтовий ґубернатор підписав відкликання декрету, виданого 300 літ тому представником уряду, нині вже тут 150 літ неіснуючого, проти релігійного радикала, що давно помер.

Отже яке значіння має підпис нинішнього ґубернатора стейту Месечусетс? Просто демонстраційне, що з нинішнього становища ми не годимося з тим вигнанням людини за релігійну неправовірність 300 літ тому.

Чи велику вартість має ця заява?

В ЧОМУ СИЛА ДЕМОНСТРАЦІЇ.

Вартість має якась подія чи демонстрація тоді, як вона має практичне примінення для нинішніх часів.

Яку вартість для нинішнього часу може мати відкликання королівського декрету зперед 300 літ? Хіба таку, що це відкликання навчить нас, як поступати в такому випадку. Це певно й хоче підсунути месечусетський ґубернатор, касуючи старинний декрет. Він немовби хотів уже сказати, що якби нині виступила людина з неправовірною, себто загально непризнаною вірою, то її не можна так трактувати, як її трактувала англійська кольонія й англійський уряд триста років тому. Позитивно кажучи, треба шанувати віру всякої людини, яка вона не була би. Як вона їй дорога, за неї не вільно людини осуджувати.

Таку демонстрацію зробив месечусетський ґубернатор у 1936-тім році. Одначе чи справді нині в стейті Месечусетс шанується віру іншої людини? Чи справді вважається нині віру людини приватною справою?

Адже легко й демонстрацію робити за релігійну терпимість, а рівночасно переслідувати людей за релігію. Можна одною рукою підписувати декрет про скасування нетолерантного декрету з 1635-го року, а рівночасно іншою рукою, або й тою самою, підписувати інший приказ, яким нині, в 1936-тім році, усувається з уряду людину, яка має тільки той „гріх" за собою, що вона інших релігійних поглядів.

СУСПІЛЬНІ СПРАВИ Й КАТОЛИКИ.

На сніданню в готелю Астора, влаштованім товариством федеральних скарбовців з нагоди їх причастя, говорив Джан Бенет, стейтовий нюйорський прокуратор, про потребу займатися суспільними справами.

„Практична католицька акція", говорив він, „значить суспільна справедливість. Ми віримо в право всякої людини до праці не кілька днів у році, не кілька місяців у році, але в право до праці цілий рік. Ми віримо, що кождий робітник має право до пристойної заплати („дісент вейдж"), а не лише до заплати на прожиток („ливинґ вейдж"). „Заплата на прожиток" це голодова заплата.

„Нині наш край терпить від великої дислокації (злого розміщення) багатства. Якби так звані „ґрабіжники-барони" практикували трохи більше справедливість, то вони не збивалиб таких маєтків та не лишалиб стільки зломаних людей".

Як про такі речі говориться на сніданях зпиводу причастя, то знак, що люди вже почали думати про важні життєві справи.

ДВА ПОГЛЯДИ.

Нюйорська стейтова леґіслятура ухвалила зробити слідство над комуністичною агітацією по стейтових школах.

Перед субкомітетом конґресового комітету для виховання й праці виступав оноді Едвин С. Смит, член Краєвої Ради Робітничих Відносин, та радив їм зробити слідство над „протикомуністичною гістерією", що розвилася сильно в Америці. Едвин С. Смит говорив, що ця гістерія це частина руху для здушення горожанських прав і свободи робітників до орґанізації.

ЧИ І ЙОГО БУДУТЬ ПРОСЛІДЖУВАТИ?

На конгресі молоді стейту Ню Йорк, що відбувався оноді в будинку школи Стайвесента в місті Ню Йорку, виступав з промовою Чарлз Вебер, один з учителів „Юніон Теолоджикел Семінарі".

Він говорив молоді, що її першим завданням є скасування капіталізму та заведення в Америці „плянованої суспільної господарської системи".

ЗМІСТ 5-го (41) ЧИСЛА „РІДНОЇ МОВИ":

І. Огієнко: Наука про рідномовні обов'язки, Рідномовний Катехизм. Є. Грицак: Новотвори в сучасній українській літературній мові. І. Огієнко: Стилістично-синтаксичні нариси: 6. Позичати чого-що. 7. Загрозити кому на що. І. Огієнко: Найчастіші прогріхи письменницької мови в Галичині. Д. Бандрівський: З народньої етимології Самбірщини. Я. Ґординський: Про мову українських колядок. Розділ для самоуків: Початкова Граматика української літературної мови. „Рідне Слово". М. Бажанський, І. Зельський, В. Безушко, М. Колодрубець: Рідномовні замітки. І. О-ко: Кукіль у житі; Терапія літературної мови. Чистота й правильність української літературної мови, відповідь на запитання наших Читачів. Дописи Прихильників рідної мови. Складена бібліографія. — Адреса „Рідної Мови": Warszawa IV, ul. Stalowa 25 m. 10. Передплата 2 дол. річно.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за квітень 1936 року.

СУСПЕНДОВАНИЙ ВІДДІЛ:

Суспендовано з членства У. Н. Союза відділ 88 за невиконання параграфу 421, точка 2, статута У. Н. Союза, це є, за неплачення своїх належитостей і податків до каси У. Н. Союза, згідно з постановами параграфів 243 і 244.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 7. Нестрон Неттій.
В. 21. Чубиняк Теодор.
В. 28. Костик Павло.
В. 36. Шулц Катерина, Петровська Катерина, Войтович Стелла.
В. 37. Сурмай Анна.
В. 43. Ладин Мелянія.
В. 57. Галашин Олеся, Лозинський Григорій, Сташко Марія.
В. 58. Чорний Омелян.
В. 67. Бруxівська Анна.
В. 75. Костирка Петро.
В. 85. Петрівська Анна.
В. 86. Пронко Микола.
В. 98. Дончак Іван.
В. 100. Клиса Михайло.
В. 102. Гавриляк Марія, Гавриляк Іван.
В. 120. Білинська Магдалина, Здреник Марія.
В. 121. Мандрик Анна, Олійник Йосиф.
В. 123. Іванців Микола.
В. 125. Василовська Анна.
В. 127. Горгота Ольга.
В. 141. Мандзин Михайло, Мандзин Стефан.
В. 142. Лабинський Станислав.
В. 147. Мороз Емілія, Мороз Марія.
В. 152. Климців Андрій.
В. 158. Максимів Василь, Коптюх Катерина.
В. 169. Ґеріґ Іван.
В. 171. Огоновська Розалія.
В. 203. Париш Лоттій, Вітенко Юрій.
В. 204. Гарачай Владек, Скалацький Іван, Корпан Софія, Лисяк Олекса, Фесолович Стефан, Бухацький Стефан, Бойко Анна, Андрусяк Анна.
В. 211. Белей Володимир, Слободзян Микола. Набережний Іван, Телешевський Петро.
В. 217. Микульський Йосафат.
В. 223. Фрунд Володимир, Кузьмінський Стефан.
В. 226. Велитович Володимир, Гуняк Катерина, Кузинко Іван.
В. 229. Лисик Володимир.
В. 237. Стецула М. Каролина, Броницька Ксеня.
В. 238. Бортник Данило, Давискиба Марія, Петрейко Катерина, Костецька Константина.
В. 239. Сокальчук Андрій.
В. 252. Омелянчук Тадеуш, Багрій Анна.
В. 269. Климців Франко.
В. 279. Роґальська Анна.
В. 280. Заїк Анна.
В. 282. Танасишин Михайло, Лесюк Стефанія.
В. 288. Сенюк Катерина, Копчук Марія.
В. 301. Доманчук Анна, Персович Текля.
В. 310. Довгун Анна, Долгун Текля, Баймак Стефан.
В. 316. Паснак Павло.
В. 325. Ткач Христина.
В. 333. Саучак Франко, Пенц Петро.
В. 334. Добромільська Анна.
В. 338. Кугран Іван.
В. 349. Воробець Пилип.
В. 359. Злобицька Меланка, Лобур Анастасія.
В. 361. Гапанович Семен, Хандон Теодор.
В. 362. Мама Антін.
В. 369. Деревляна Марія, Кугет Микола, Сохан Семен.
В. 375. Дубик Іван, Терлецький Станислав, Огар Петро, Волошанський Микола.
В. 378. Черкас Анна.
В. 383. Вовк Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Ґоґоц Петро, Новак Фемій, Ольшевський Йосиф, Олесневич Теодор.
В. 9. Ковальчук Лука, Кормаш Микола, Кормаш Текля.
В. 20. Максимів Михайло.
В. 25. Павловський Григорій, Навроцький Микола.
В. 29. Гривняк Іван, Тимець Роман.
В. 34. Папроцька Анна.
В. 37. Фуртас Анастасія.
В. 38. Кащак Іван.
В. 41. Щепаняк Михайло.
В. 43. Малинчак Петро, Новицький Митрофим, Лаґода Василь, Лаґода Параскевія.
В. 47. Заблоцька Марія.
В. 50. Фурдин Василь, Фурдин Анна.
В. 74. Олач Марія, Олач Дмитро.
В. 77. Юневич Йосиф, Юневич Марія.
В. 87. Удич Анастасія, Удич Ева.
В. 97. Перевізник Ольга.
В. 102. Пукач Микола.
В. 103. Псюк Василь.
В. 146. Поторока Семен.
В. 151. Гримач Марія.
В. 158. Жубіль Семен, Маллець А. Іван.
В. 159. Ткачук Анна.
В. 166. Проць Михайло.
В. 167. Ліщук Юрій, Ліщук Ірина.
В. 186. Сквер Іван, Кріль Марія, Когут Марія.
В. 214. Новосядлий Станислав.
В. 221. Кулиш Стефанія.
В. 229. Ґарасим Петро, Гарасим Анна.
В. 238. Зварич Михайло.
В. 263. Заневич Михайло.
В. 276. Шведюк Музей.
В. 288. Мурикін Юрій.
В. 307. Карнаух Онисим, Карнаух Анна, Прус Анастасія, Прус Петро.
В. 317. Присяжник Стефан.
В. 319. Мацида Софія, Мацида Стефан, Мацидин Анна.
В. 328. Ярош Марія, Ярош Йосиф.
В. 345. Кохан Василь.
В. 352. Лема Петро, Розлуцька Юлія. Розлуцький Михайло.
В. 361. Ґловацька Марія, Осоговська Анна, Ґловацький Михайло, Опришко Стефан, Вареница Олекса, Лобас Танка.
В. 364. Сало Іван, Сало Анна.
В. 365. Ґулик Параскевія.
В. 370. Чухрій Ксеня, Чухрій Іван, Дикун Стефан.
В. 371. Процик Микола.
В. 383. Мінґо Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ

В. 76. Запотоцький Михайло.
В. 79. Мисик Марія, Мисик Михайло.
В. 98. Онуляк Анна.
В. 102. Подоляк Іван.
В. 112. Кульчицька Олена.
В. 113. Ващур Анна.
В. 146. Чубатий Олекса.
В. 209. Савка Катерина.
В. 330. Окрепкий Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 39. Намісняк Марія.
В. 116. Доманська Анастасія, Доманська Олена.
В. 147. Мороз Мирослав.
В. 180. Спак Йосиф.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ 112	1	членів
„ 130	2	„
„ 147	2	„
„ 305	2	„

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Раповий Володимир, Кобак Юлія, Товт Іван, Кобак Петро, Юрцаба Лешко. Мацйовський Михайло.
В. 7. Новий Петро, Федашко Лука, Костів Йосафат.
В. 9. Старовецька Анна.
В. 10. Маряс Володимир, Погода Марія, Завидняк Мілько, Погода Іван.
В. 11. Бушко Микола, Вацьло Іван.
В. 17. Сукеня Іван, Ґойда Петро.
В. 20. Семчук Адам, Семчук Каролина, Кафка Михайло, Герман Григорій.
В. 28. Чуба Анна. Москалик Катерина, Дубіцький Франко, Шимський Микола. Шимська Анна, Бурак Юлія.
В. 31. Майкович Анна, Ястряб Карло. Майкович Анна, Ястряб Анна, Лабук Марія, Майкович Олекса, Погранична Марія, Пограничний Михайло. Палик Іван, Липчак Катерина Лабук Іван.
В. 39. Кондрасевич Микита, Кондрасевич Ева.
В. 44. Потіха Олекса.
В. 62. Волк Микола, Совдер Анна.
В. 64. Ільківич Іван, Ільківич Михалина.
В. 74. Булій Марія.
В. 75. Куник Іван.
В. 76. Явчак Микола.
В. 83. Миронів Крокіп, Миронів Марія, Миронів Іван, Миронів Анеля.
В. 88. Ґреб Іван.
В. 91. Вознічак Марія, Щак Марія.
В. 96. Дрізд Пазя, Федин Анна, Булій Юлія, Ціміхуд Стефан, Лацик Матвій, Король Стефан, Булій Петро, Ласик Томко.
В. 97. Ґрубяк Костка.
В. 104. Поборчак Катерина, Пацканик Марія, Андрусечко Йосиф.
В. 112. Тимінська Марія.
В. 120. Вавро Сидор.
В. 123. Білецький Володимир.
В. 132. Білінська Каролина, Галашинська Бронка, Лесник Розалія.
В. 135. Кокус Мартин.
В. 141. Ґенсороський Антін.
В. 144. Ростоцька Йосифа, Ростоцька Мелянія, Соняк Марія.
В. 147. Шабот Михайло, Артим Андрій, Баранчак Григорій, Горболевич Павлина.
В. 154. Квітковський Йосиф, Квітковська Ева.
В. 155. Чабрак Михайло.
В. 156. Когой Микола, Кагуй Анна.
В. 157. Венц Олена.
В. 158. Костій Марія, Костій Михайло.
В. 164. Мельник Олена.
В. 175. Білик Петро.
В. 179. Білла Іван Йосиф.
В. 180. Сташків Володимир, Мончак Іван, Кухар Евфрозія, Сташків Володимир.
В. 193. Малішевський Петро.
В. 200. Каспир Пилип.
В. 204. Гнатів Стефанія, Клиса Іван, Розтецький Семен, Воробець Дмитро.
В. 218. Ярема Іван.
В. 220. Нурко Григорій.
В. 221. Ґутман Софія.
В. 225. Харасим Анна.
В. 229. Вольський Гендрик.
В. 230. Луцько Петро мол., Луцько Петро.
В. 242. Рінґо Андрій ст.
В. 243. Шпорлюк Стефан.
В. 245. Онофіцер Катерина.
В. 247. Косовська Катерина, Косовський Михайло, Бунґо Марія, Беніцький Іван.
В. 251. Ґалещук Стефан.
В. 266. Бабій Іван, Сивик Стефан.
В. 273. Кіцак Петро.
В. 275. Шайна Іван.
В. 276. Галабан Марія, Яровий Володимир, Коруна Марія, Надзяк Гаврило, Павцьо Онуфрій, Бабяк Анна, Мидяновська Анна.
В. 278. Антонишак Іван.
В. 280. Яновська Марцеля, Яновський Антін.
В. 290. Барток Анна, Бруфко Теофілія.
В. 292. Романів Пилип.
В. 295. Гайвий Роман.
В. 296. Головчак Олена, Дуткевич Микола.
В. 300. Олексюк Басиль, Кікта Петро.
В. 316. Новак Анна.
В. 317. Крістов Наталія, Крістов Юрій, Беднар Антін, Беднар Анастасія.
В. 326. Сворен Анна, Ґуральчук Мартин, Малецька Марія.
В. 336. Українець Ольга.
В. 338. Борґан Марія.
В. 342. Васьович Анна.
В. 344. Мілеський Володимир.
В. 347. Радзняк Іван.
В. 349. Ґелета Каська.
В. 359. Мечник Павлина.
В. 361. Артус Василь, Каня Марія, Койт Михайло, Шевчук Олена, Шевчук Володимир, Фурик Василь, Каня Таціянна, Шевчук Марія, Шевчук Іван.
В. 365. Горват Текля, Горват Марія, Загібайло Олекса, Сухеня Андрій, Мичак Марія, Мичак Кость, Малик Стефан, Малик Анна.
В. 370. Хомета Станислав, Корницький Гарасим, Корницька Марія, Самуляк Андрій, Скальський Михайло. Тайсар Михайло.
В. 383. Брингелевич Софія, Хоміцький Теодор.
В. 385. Замланучин Марія, Замланучин Семен, Замланучин Анастасія.
В. 388. Никляш Яків, Никляш Каролина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 2. Масинич Лука, Масинич Іван.
В. 21. Окрепкий Іван.
В. 61. Бащур Анна.
В. 112. Подоляк Іван.
В. 124. Савка Катерина.
В. 143. Запотоцький Михайло.
В. 217. Попович Михайло.
В. 242. Радковська Анна.
В. 305. Онуляк Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 39. Намісняк Марія.
В. 116. Доманська Анеля, Доманська Олена.
В. 180. Спак Йосиф.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 80. Крушинський Антін.
В. 147. Дзордза Михайло.
В. 223. Русинко Григорій.
В. 326. Колодей Олена, Колодей Марія.
В. 355. Швець Проць.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 1. Вишовський Сидор.
В. 7. Гованець Анна.
В. 122. Клебаш Роман.
В. 129. Билів Михайло.
В. 133. Гороховський Антін.
В. 138. Сидорак Іван.
В. 252. Бандарук Пелягія.
В. 351. Кісіль Данило.
В. 361. Мілещук Тимко.
В. 363. Ткачек Григорій, Ткачек Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 204. Гоч Данило.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 72. Пеленський Григорій.
В. 77. Мацелюх Василь.
В. 85. Латоський Стефан.
В. 86. Волф Петро.
В. 112. Гірняк Пелягія.
В. 117. Лотоцький Омелян.
В. 132. Дрізд Теодор.
В. 145. Потопа Іван.
В. 147. Кущак Олекса.
В. 173. Лазорчик Стефан.
В. 186. Чарик Катерина.
В. 204. Шевчук Сень.
В. 239. Велган Текля.
В. 318. Баран Емілія.
В. 326. Мечніковський Станислав.
В. 327. Сенів Ілько.
В. 384. Козяк Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1936 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	21,012
В місяци квітні 1936 р. принято нових	100
В місяци квітні 1936 р. принято наново	80
В місяци квітні 1936 р. принято з переступними листами	10
В місяци квітні 1936 р. принято з інших кляс	5
В місяци квітні 1936 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	7
Разом	21,214
В місяци квітні 1936 р. суспендовано	187
В місяци квітні 1936 р. відійшли з переступ. листами	12
В місяци квітні 1936 р. відійшли до інших кляс	5
В місяци квітні 1936 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	7
В місяци квітні 1936 р. відійшли на безпл. продовження	6
В місяци квітні 1936 р. відійшли зі зворотом в готівці	11
В місяци квітні 1936 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	1
В місяци квітні 1936 померли	18
Разом	247
З кінцем квітня 1936 р. в У. Н. С. було дорослих членів	20,967

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	1
В клясі А.	на $ 250	14
В клясі А.А.	на $ 500	153
В клясі В.	на $ 750	27
И клясі С.	на $1000	308
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на *2000	2

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	352
В клясі О-1000	на $1000	269
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	3
В клясі О-2550	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	629
В клясі Р-1000	на $1000	435
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

Б клясі Е- 500	на $ 500	424
В клясі Е-1000	на $1000	174
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	780
В клясі W-1000	на $1000	1,892
Б клясі W-1500	на $1500	3
Б клясі W-2000	на $2000	3
Б клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	246
В клясі Т- 500	на $ 500	4,372
В клясі Т- 750	на $ 750	662
Б клясі Т-1000	на $1000	9,898
В клясі Т-1500	на $1500	225
В клясі Т-2000	на $2000	65
Разом		20,967

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 11. Яцинич Володимир, Волощук Едвард, Волощук Ґлорія.
В. 14. Лобур Тарас.
В. 30. Цап Джеймс Теодор.
В. 42. Федорів Марія, Федорів Михайло, Федорів Дорота, Федорів Василь, Федорів Анна.
В. 57. Недельська Марія Ростислава.
В. 64. Ретква Петро, Федин Олена.
В. 76. Салабун Йосиф, Салабун Володимир.
В. 83. Вишивана Марія, Ярмлоюк Марія Йоанна.
В. 85. Лотоцький Йосиф.
В. 86. Волф Дзюн Розалія.
В. 87. Кін Стефан, Кін Емілія, Кін Володимир.
В. 94. Пиляк Юліян.
В. 102. Гавриляк Василь, Гавриляк Анна.
В. 125. Василовська Ярослава Розалія.
В. 127. Горгота Ірина Алися.
В. 147. Дзордза Андрій.
В. 171. Галичин Ольга, Жуковська Евгенія, Трусевич Люба.
В. 174. Козар Іван.
В. 182. Качур Василь.
В. 204. Лисюк Юлія, Висоцька Віра, Шустакевич Юрій, Близнак Орест Евген.
В. 210. Франко Володимир.
В. 220. Кріль Люба Юлія.
В. 221. Шпікула Тарас Володимир.
В. 252. Магас Ольга.
В. 253. Пукіш Марія.
В. 277. Сикюра Іван.
В. 325. Сметанюк Іван.
В. 334. Сидір Володимир.
В. 359. Злобицька Михалина, Злобицька Ольга.
В. 361. Ковальчук Теодор, Ковальчук Стефан, Медвідь Тадей.
В. 362. Васюрка Юрій.
В. 363. Ткачик Данило, Ткачик Іван.
В. 400. Вус Евгенія, Бус Анна, Вус Стефан.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 50. Фурдин Емілія, Бандирський Володимир, Фурдин Іван, Фурдин Стефанія.
В. 81. Ракоча Марія, Ракоча Стефанія.
В. 95. Мич Феня, Мич Христина, Мих Михайло, Мич Микола, Мич Анна.
В. 147. Савечка Анна, Савечка Петро.
В. 151. Гримач Йосиф, Гримач Ольга.
В. 221. Кулиш Михалина.
В. 230. Прислінський Іван, Прислінська Катерина, Прислінська Дорка.
В. 352. Окунський Петро.
В. 361. Лобас Катерина, Лобас Юлія.
В. 364. Сало Петро Павло.
В. 371. Процин Олена.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Триш Софія.
В. 98. Онуляк Теодосій, Онуляк Павлина, Онуляк Марія.
В. 330. Окрепко Анастасія, Окрепка Анна, Окрепкий Юрій.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 86. Кузмяк Михайло.
В. 130. Бунза Григорій, Бунза Анна.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 20. Костецька Анна.
В. 28. Давид Григорій, Давид Катерина, Давид Іван, Давид Станислав, Давид Олекса, Москалик Софія.
В. 31. Ястцемб Едвард, Ястроб Іван, Ястроб Франка, Якубів Франка, Якубів Марія.
В. 62. Волк Йосиф.
В. 85. Денор Анна.
В. 86. Височанська Розалія, Височанська Стефанія, Височанська Марія.
В. 96. Ціміхут Володимир.
В. 112. Петла Марія, Тимінський Йосиф.
В. 130. Шолок Марія, Шолок Йосифа.
В. 155. Олійник Катерина.
В. 156. Кауґй Михайло, Кагуй Пазя, Кагуй Анастасія.
В. 158. Талалай Тарас, Талалай Люба, Талалай Анастасія.
В. 212. Фрей Анастасія.
В. 227. Зелінський Семко.
В. 229. Цурій Стефан.
В. 231. Петрофф Теодор, Петрофф Маріян, Петрофф Михайло. Солдзак Катерина, Солдзак Михайло, Солдзак Микола, Солдзак Микола.
В. 245. Швед Марія.
В. 256. Ламаґа Ольга.
В. 263. Зарічний Юрій, Зарічна Юлія.
В. 270. Бусько Катерина, Струж Іван.
В. 296. Дуткевич Михайло, Дуткевич Петро.
В. 326. Сворен Василь, Сворен Михайло.
В. 342. Познанський Карло, Познанська Олена, Познанський Володимир.
В. 349. Ґелета Петро.
В. 361. Шевчук Софія, Шевчук Ксеня. Шевчук Богдан, Каня Стефанія, Каня Іван, Кошик Микола, Зазімович Марія, Ковальчук Теодор, Сойка Борис, Ковальчук Стефан.
В. 365. Круба Олена, Круба Ярослав, Малик Олекса, Малик Федор, Малик Анна.
В. 390. Ковальчук Семен.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 21. Окрепка Анна, Окрепка Анастасія, Окрепкий Юрій.
В. 217. Попович Василь, Попович Катерина, Попович Ольга.
В. 305. Онуляк Павлина, Онуляк Теодосій, Онуляк Марія.
В. 355. Боднар Іван.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 7. Ністрян Надія.
В. 21. Чубіняк Теодор.
В. 28. Костик Павло.
В. 57. Лозинський Григорій, Галашин Олекса, Сташко Марія.
В. 58. Чорний Омелян.
В. 67. Брухівська Анна.
В. 85. Петрівська Анна.
В. 100. Клисак Михайло.
В. 121. Олійник Йосиф.
В. 123. Іванців Микола.
В. 142. Лабунський Станислав.
В. 152. Климців Андрій.
В. 158. Коптюх Катерина, Максимів Василь.
В. 229. Лисик Василь.
В. 280 Заїк Анна.
В. 282. Лесюк Стефанія, Танасишин Михайло.
В. 288. Копчук Марія.
В. 316. Паснак Павло.
В. 378. Черкас Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 86. Кузмяк Михайло мол.
В. 130. Бундза Григорій, Бундза Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 192. Сторошинська Данеля, Сторошинська Емілія, Сторошинський Роман.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ІЗ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 266. Грицай Стефанія.
В. 328. Скорна Олена.
В. 331. Ключка Володимир, Ключка Марія.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 64. Верхолюк Олена.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1936 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,583
В місяци квітні 1936 р. принято нових	66
В місяци квітні 1936 р. принято наново	25
В місяци квітні 1936 р. принято з перест. листами	7
В місяци квітні 1936 р. принято з інших кляс	3
Разом	8,684
В місяци квітні 1936 р. суспендовано	70
В місяци квітні 1936 р. відійшли з перест. листами	10
В місяци квітні 1936 р. відійшли до старших чл. У. Н. С.	23
В місяци квітні 1936 р. відійшли до інших кляс	3
В місяци квітні 1936 р. відійшли на безпл. продовження	3
В місяци квітні 1936 р. відійшли зі зворотом в готівці	4
В місяци квітні 1936 померли	1
Разом	114
З кінцем квітня 1936 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	8,570

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	6,744
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,689
В клясі 3-ій за 50 цнт. місячної вкладки	137
Разом	8,570

У В А Г А,

котру кожний відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за квітень 1936 р. суспендованими, якщо бажають бути принятими наново в члени У. Н. Союза, повинні зголоситись до своїх відділів у протягу трицятьох (30) днів від дня опубликування отсього повідомлення про їх суспензу та заплатити залеглі вкладки й інші належитости секретарям своїх відділів. Коли цього не зроблять до трицятьох днів від дня отсього повідомлення, то опісля будуть автоматично виключені з відділу і з Союза та втратять усі членські права, запомоги і привілеї, з винятком тих прав, які є застережені в нових родах обезпечення. Такі самі права й обмеження відносяться також до тих членів, які на протязі квітня 1936 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших правно існуючих відділів У. Н. Союза.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 13-го травня 1936 р.

Дм. Галичин, гол. рек. сер.

В СПРАВІ ДОПОМОГИ ПОВЕНЯНАМ

Обєднання одержало в останніх часах багато листів від комітетів, що потворилися в місцевостях, що потерпіли від повени, в яких дякується українському громадянству за відчуття нужди своїх ближніх і допомогу. В тих листах висказується теж признання усім тим, що відчули і зрозуміли, що ведення такої допомогової акції українцями для українців є добрим способом на скріплення української іміграції в Америці й обєднання її біля своїх рідних організацій.

Щоб та наша акція була доведена до гарного кінця, просимо всі громади і комітети докінчувати збіркову акцію, а зібрані гроші негайно висилати. Йде про те, щоб та допомогова акція не проволікалася, бо в тім випадку є дійсно так, що двічі дає, хто дає зараз. Ми не можемо вирятувати наших потерпілих від повени цілковито з нещастя. Це не є в наших силах. Ми можемо допомогти тільки тим, що найбільш потерпіли, і то допомогти їм у перших хвилях нещастя. А це є, на нашу думку, дуже багато.

Жертви, що їх висилається через Обєднання, треба слати на таку адресу:

O B Y E D N A N Y E

P. O. Box 122, Hudson Terminal, New York, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться у вівторок, 19. травня, в годині 7:30 ввечір, в гали де звичайно. Просимо членів прийти на час, бо маємо важні справи до вирішення. На зборах буде обговорена справа пікніку. Довгуючих членів напоминаємо, щоб сплачували свої залеглі довги, або будуть суспендовані. Просимо родичів, щоб вписували свої хдітей до У. Н. Союза, бо ліпшого обезпечення не знайдете ніде за оплатою 50 центів місячно. — Мих. Бінашевський, предс.; А. Іванів, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Свято в честь української матери.

Все дотепер в нас у Філядельфії так водилось, та ще й досі водиться, що Свято Матери влаштовували самі лише жінки. Не думаю я тут розводитися, чому воно так. Я хочу написати лише кілька слів про сьогорічне Свято Матери, що його влаштували дня 10-го травня самі мужчини, а то товариство Українсько-американських Горожан, на своїй галі, на Френклін вулиці під ч. 849.

Відсвятковано це свято концертом, як всі інші свята, й тому було воно зовсім відмінне від всіх дотеперішних свят в честь матери своїм культурно святочним характером.

Програма цього свята була коротка й добірна, без того вічного спускання за кождою точкою куртини, що немилосерно шарпає нерви і псує настрій кожного концерту чи то свята.

Щодо концертової програми, то складалися на неї виконання смичкової орхестри під проводом професора П. Дубаса; виступи мужеського хору під проводом п. В. Коцюбинського, скрипковий дует проф. Дубаса і його учня п. Г. Кобильника. Декламацію „Українська Мама в Америці" виголосила маленька чотиро-літня Любов Головата. Мило було дивитися, як тота маленька дівчинка, вбрана в чудовий український стрій, з певністю себе деклямувала на сцені. Дві маленькі артистки-співачки відспівали „Квіточку Тобі, Мамо" так гарно, що публика викликала їх аж два рази. До співу приґравала їм на піяні панна М. Кісь. Вступне слово, коротке але гарне, виголосив п. І. Боросевич. Святочну промову, багату змістом, про українських матерей виголосив д-р В. Ґалан.

Найважнішою концертовою точкою була роздача трьох нагород тим матерям, що найкраще виховали своїх дітей на американській землі для добра українського народу.

Нагороди роздав п. Михайло Рибак, секретар товариства Горожан, сказавши передтим кілька відповідних слів. Першу нагороду вручив пані Еві Дубас, мамі проф. П. Дубаса і двох інших синів, Петра й Івана. Другу нагороду вручив пані Анні Сивуляк, мамі двох дочок, Олени й Емілії, і сина Льва. Третю нагороду вручив тут родженій молодій мамі Софії Келечава, яка має доньки співачки-артистки, Доротею й Елеонору. Вони співали на святі і часто співають на американським радіо українські пісні. Пані В. Рутецька, предсідниця товариства Горожанок, подякувала ініціяторам за таке величне пошанування українських матерей, а п. М. Рибак вручив їй кошик квітів від товариства Горожан як четверту нагороду.

Нагороди були даровані: одна від товариства Горожан, друга від Молодечих Злучених Товариств міста Філядельфії, третя від українського бизнесмена Йосифа Ваврова. Другий український бизнесмен доложив на ту ціль від себе $3.50.

Для всіх матерей, присутніх на святі, зладоили як несподіванку на долішній галі принняття, на котре п. Й. Ваврів дав у дарунку всякого мясива, а решту, що було потрібне, постаралося товариство Горожан.

По відспіванню „Ще не вмерла Україна" п. Рибак попросив усіх присутних мамів і інших гостей зайти на долину, де всі засіли до столів. Враз з ними засів також о. канцлер о. Пик і о. О. Ґресько. Члени тов. Горожан всім услугували. Вечерою проводила секретарка тов. Горожан, пані Олена Штогрин. Вона покликувала до слова декотрих жінок, не поминаючи й о. Пика. Покликані гості говорили на ріжні теми і після того переведено збірку, що принесла 26 долярів, з призначенням на народні ціли.

Такі культурні свята в честь української Матери повинні уладжувати українці по всіх місцевостях Америки й тим підтримати на дусі українські матері, щоби вони виховували своїх дітей в українському дусі, для добра українського народу.

Присутня.

ПІТСБУРҐ, ПА.

Союз Українок для потерпілих від повени.

День перед святом Матери комітет Союза Українок в Пітсбурґу роздавав від Союза Українок Америки дар тим українським матерям, що найбільше потерпіли від повени.

Вибрано з бідних родин найбідніші. Кожній жінці доручено до рук гарну „капу" на постіль. З радістю і сльозами в очах наші жінки дар принимали та дякували і благословили Союз Українок. Їх вдячність повинна бути нагородою дорогим сестрам за ту допомогову акцію.

Тих „кап" роздано 48. В Н. С. Пітсбурґ 22, в Мікіз Ракс 22, а 4 тим, що не належать до жадної громади.

Гроші на ті „капи" одержано від Союза Українок Америки (через Обеднання) $75, а з Бофало, Н. Й., від відділу ч. 49 С.У. $10. Решту доложено з каси місцевого відділу.

За комітет Союза Українок в Пітсбурґу:

Марія Скалевич,
Катерина Козак,
Анастасія Усик.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

На Рідний Край.

Гром. Г. Небор прислав до Обеднання $10, призначуючи по $2 на Р. Школу, інвалідів, сиріт, політичних вязнів та на членську вкладку для „Просвіти".

—o—

БРУКЛИН, Н. Й.

Українським матерям.

З нагоди Дня Матери громадянки Тетяна Мудрик і Анна Гудима занялися збіркою при укр. греко-кат. церкві для матерей Біласа і Данилишина і тих студентів і студенток, що їх судив варшавський суд. Зібрано $12.50 і вислано до Обеднання. — Жертвували: по $1: Тетяна Мудрик, Анна Гудима, о. Антін Лотович, а Анастасія Шарко 75 ц. Решта дрібними датками.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Писанка на Рідну Школу.

При церкві св. Юрія, сема вулиця, заходом Союзу Гетьманців - Державників зібрано $91.05. Збіркою занялася І. Тарнавська.

Жертвували: по $2: В. Лазуга, К. Добрянський; по $1: М. Шуст, І. Бабиник, Гостинниця Гули і Гузара; а Т. Стефанів 50 ц.; з каси Центрального Комітету $1.45. Разом вислано до Обеднання $100.

Микола Шуст,
скарбник Центрального Комітету.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 7-го травня помер в 63 році життя СТЕПАН ЩУРКО, член тов. ім. Тараса Шевченка, відділ 176 У. Н. Союза в Шікаґо, Ілл.

Покійний родився в селі Добра, повіт Сянік.

В. Й. П.

Петро Бабяк, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

У трамваї.

— Це свинство, молодий чоловіче, дозволити, щоб жінка цілий час стояла!

— А ви чому не відступите їй місця?

— Я? Яж її чоловік!...

ПРОТИАЛЬКОГОЛЬНІ КЛИЧІ.

(Подає „Відродження").

— Алкоголь є суспільним шкідником. Через нього терплять винні й невинні, одиниці, родини і цілі народи.

— Нетверезе життя — нуждення смерть.

— Лютий — місяць протиалькогольної боротьби. Ставайте всі на фронт проти алкоголю і тютюну!

— Станути до протиалькогольної і протинікотинної боротьби є обовязком кожного українця.

— Лютий — місяць протиалькогольної пропаганди. Поширюйте протиалькогольну свідомість. Вступайте в члени Т-ва „Відродження" у Львові!

— Жінки найбільше терплять через пянство чоловіків. Жінки! Розгортайте боротьбу з алкоголізмом!

— Алкоголізм завдає насамперед багато лиха жінці!

— Тютюн затроює ціле тіло й запоморочує ум.

— Курці пустили з димом майно, працю, заробіток і здоровля!

— Тверезість — це основа родинного щастя. Тверезість стелить шлях до добробуту й незалежности одиниць і народу.

— Алькоголь і тютюн — вороги освіти. Замісць до коршми, йдіть до читальні!

— Робітнику! Забавляючися з товаришами — скільки пропиваєш тижнево? Якби ти вмістив ці гроші тільки на 5% в українському банку, скількиб ти мав за 5 літ? А за 10? За ці гроші купив би ти землю, реальність і був би самостійним господарем, а не бездомним пролетарем!

— Не вбивайте своєї сімі! Не пийте отрути-алькоголю!

— Самогон ще шкідливіший як чистий алькоголь! Сліпота, хирлятство й нидіння — наслідки пиття алькоголю.

— З шістьох дітей пяниці тільки одно виховується. Батьки, пючи — вбиваете власних дітей!

— Алькоголь батько злочинів і лиха. Алькогольне дерево дає обильні плоди: нужда, грабіжі, нервові хвороби, наглa смерть, божевілля, самогубство, сухоти, захисти для волоцюг, хвороби, шпиталі, руїна одиниці, жебрацтво, злочин, тюрми, смертність дітей, ідіотизм, епілепсія, проституція, руїна раси.

— Алькоголь ані не розгріває, ані не облекшує травлення. Навпаки: пяному найлекше простудитися і замерзнути. У пяниць найчастіше трапляються хвороби шлунка.

— Нетверезому хліборобові поле терням заростає. Коршма — найбільший ворог селянина.

— Хто сіє тютюн — збирає нужду і хвороби.

— Пяний батько руйнує сімейне пожиття. Бережіть дітей перед алкоголем і тютюном!

— Хто не пе і не курить — щадить. Стриманість — це певний шлях до богатства одиниці й народу.

— Тютюн руйнує нерви курця. Він веде неминуче до сухіт.

— Курці! Ваші гроші випрокурили. Ваше майно це гора недокурків і сміття. Геть з тютюном!

— Розводіть і плекайте садки. Їжте овочі. Робіть з них безалькогольні напитки.

— Пяниця гине замолоду. Його сімя попадає в нужду.

— Відмов собі чарки горівки для добра твого молодшого брата. Твій лихий приклад міг би і його заохотити до пянства.

— Чарка горівки — море сліз!

— В чарці топиться більше людей ніж у морі!

— Ухо пяного раба не чує брязкоту кайданів, у які він закований!

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА. (7)

Зловіщі гадки прошибали мозки збезчещеного ватажка людоїдів і його знахора-чародія. Їх серце кипіло гнівом. В той час Тарзан рівним, але твердим голосом давав їм таку науку: „Коли ваші наїзники поважаться ще раз ступити на мою землю, то кара смерти зустріне їх за те. Бо Тарзан є могутній і справедливий.

Після цього Тарзан закликав Мувіра на бік і сказав: „Заведи украдені дівчата назад у село, а тоді сюди повертайся. Я мушу поспішати, щоб зустріти молодих хлопців біля залізної дороги. Вони цивілізовані хлопці і тому не можна ні на хвилю полишати їх самих, в самому серці Африки. Це небезпечно.

...У тім моменті, як Тарзан це говорив, доля хлопців спочивала в руках провидіння. Після скаженого танцю залізничний віз, у котрому вони їхали, зробив ще один карколомний скок і станув. Дік і Док вискочили з поїзду, а за ними посипались інші перелякані пасажири. Всі дивилися, що таке сталося. Поїзд вискочив із шин.

Було ясно, що щоб поїзд поставити знов на шини, це забере кілька годин. Обличчя хлопців звернулися в напрямі нетрів, що виглядали тепер правдивішими, цікавішими і більш привабливими. Вони дивилися мовчки на них, а їх серця наповняла якась невідома, таємна радість: там, там крилися пригоди.